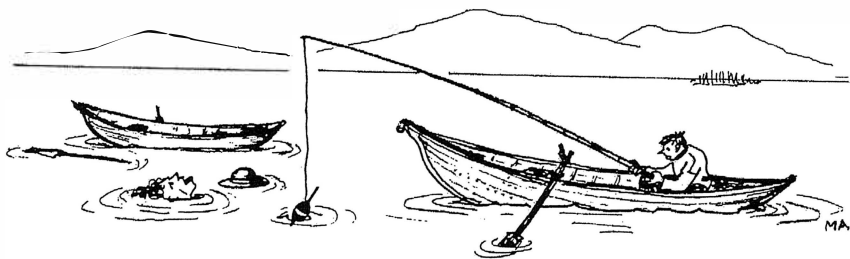

”Istorior”

– tä öv si i soldmälä upå -

Ä suld bi kalas boti Svarvmasgard å ä va mytji bestyr å stök minn ä så suld vårå. Däm slattet å bäket å stod i so stur faliet. Trapp Ann äldå minn ållt så va å add fråga jätt par åv kelinggum tä joptil. O fljog yvyrållt å bestyret å kringget si. Dömda oder båd kelingger djärd ä däm kund däm o. Ur ä nu va så stod däm ata bordi å rallet litä um nå så add ända i socknen. Trapp Ann köjtet föbi å såg däm stodd dan. Då galet o a däm: ”Kringgir id, kringgir id, än ent so noga vänd ir djärir bar ir kringgir id.....”

Ä va fösst ä byrdå bi någu föreningg så suld ta and um fistjä å däm byrdå seli fistjkort a däm så tog si nån abårr, lagd neti äld rudd svirvel. Lind Andes i Bängsarvi add båt å va utå sjom mytji. Jätt tag add ann rutt västum Soldi fö tä met litä. Mäss ann äldå minn ä kam Svarver Kal bota onum i jänn ana båt. Kal, så suld va såmän fistjpolis, byrdå prat minn Lind Andes um fistjkort å um ann add tjöpa

nå släjkt. Lind Andes vålet full int eta nå vidare å brydd int si um tä svårå. Svarver Kal vårt issin å stället si upi båtn å byrdå öt minn nävån a Lind Andes. Ur ann nu bar si a så bar int ä si bätter än ann snyvlet yvyr äskräldä å damp uti sjon. Då ann kam upyr å fikk skällan uppum vatnä så galet ann a Lind Andes att ann suld jop upp onum.

Lind Andes: ”Jä-ä, int vet i um i a nå fistjkort så i kan dra upp släjkt tåssker.....”

Å do tidn då laga stjyftä add inna so långgt att ä byrdå bi färdåt, fingg åller så add nå egor pekåjt fö lantmåterim var däm vild a sätt stjyft äld säjnä lindor åjtlagder. Ä va månger så vårt usams då bäst martji va gäv tä ega. Bälter Andes add litä egor ann o män ann tykkt ä byrdå ljotn yr ur fok bar si a så ann säjd: ”I få full va glad um i få ä så e inåmin takdrupi”.

Jänn ana så int va so nogadn upå ”pek-dan” va Amusull Andes i Gruddbudum - ann så däm bruket kåll fö Sjörovern - fö sä ann add ärtå jätt tag ur fok pratet å divideret var däm vild a egor, säjd ann: ”I e då nögd um i få jätt par kvadratmeter åttå tjörto”.

Fösst däm add fändji ström jän å Soldn va ä branug dåli ledningar åjtter i byum. Vässt va ä då ä va ur sām älst minn vatn i Ryssåni. Å djikk full a mjäst ström båta båkkm da ä bodd mytji fok. Däm så bodd längst bårt add ibland bar så ä sågåjt sāmä tågljos ini lampon. Men lysrekningar kam ä å postim läjk säkert så prästn säjd amen i tjörtjon.

Jätt tag add ä ve dåli minn ström dan i Bångsarvi å då Sturull add fändji lysrekningdji djärd ann si je vänd båta Amus Mas (Björkqvist) så add telefon. Sturull lånet donda telefon å drog i vevi jätt tag å fråget Lavas Ilda i växlim: ”Fåj kumå bota Jugå Niss i Ryssum ann så a and um eta elektriska”. Då Ilda add kåppla, säjd Sturull: ”Ärå nu Jugå Niss. Sa du dra å litä nu så i si tä leså lysrekningdji”.

Joan Lind å Bälter Andes råktes utåni Koopen. Ä va fösst ä add vurti sykkelveg yvyr Sundä a Mora. Andes add sykeln minn si å tälet um fö Joan att ann suld djärå je vänd a Mora.

Joan: ”Um du ändå sa dajt kan du full tjöp åjt jänn putåll a mi”. Bälter Andes luvet åjt ä. Joan Lind väntet någä dägå å då ann sä råket Andes fråget ann ur ä add vurti minn donda putålln ann add tjöpa a onum.

Bälter Andes: ”Du vet ur litt ä e att putåller kunn fårå sund. I tänkt att ä add ve synd um donda putålln add feri sund så i tog å dråkk yr ann mäss i fo emat. Å ä va tur ä fö i åket nidi dajtjä fäm gångga”.

Lavas Järk add int sitt til Bälter Andes upå någä dägå å djikk bota ann fö tä sjå ätter onum. Andes låg å va dålin. Då Järk kam emat ättbaker tälet ann um ur ä va: "Andes add vurti so ljot snuvån um logdasnåti fö ann add ve åjt å fästa å sä add ann vurti liggänd sunåni Solärber å bar aft jänn tunn sykkel yvyr si så add aft tre ekrär bårträ - så ann a full läj i drag möjtå".

Jätt ana tag add ä ve nå så add fesund i motorsåjen fö Lavas Järk. Ann fo nida Nordals Arne. Ä va bar nå skruver så add losna å va bårtä. Järk fikk tre skruver åv Arne så lagd däm upå distjen.

Arne: "Kan du ta däm son ä?"

Lavas Järk: "Ja, fämt i go två gångg anas då ä".

Då körn va a Ståkklum upå doda utställnindji, va ju Rullpers Selma minn i körim. Ä va mytji fok å trångt ållumstass. Ur ä nu vårt så add nånn stuli pundjen fö ännä. Pånger va bårtä. O add aft pundjen i väskon så ärd a dräktn å väsko bruket ju kvinnfotji a pingländ fråmån magdn. Då ä vårt tal um eta å um int o add känt åv nå, säjd o: "Jo - nug känd i nånn så va dan å gramet men i trodd då full att ä va nånn så add ärli avsikter".

Då Rullpers Selma suld fyll fyrti år tykkt o att o suld ställ till minn litä kalas så o tog å bäket buller å tjöpet nå småbrö. Så bod o däjnt jänn oper kelingger, koket kaffe ä sätt fram a däm. Däm sät runt bordi å dråkk å duppet åv brö så fanns. Selma röjtet si å säjd: "Ja duppir nu - duppir åv ållt så e mäss i koker litä påtår". Sä djikk o uti tjötjä å sätt å je pann til. Sä ä add koka upp djikk o ättbaker bota kelinggum å suld slå i påtåri. Då o kam frama bordä stället o si å tittet åjt yvyr bordä å säjd: "Täj uj - vändi brö ä gor a då....."

Mäss Krångan Mas djikk näst nå kvinnfok upå friningg, vårt ä so att ann va i Utåmör näst Mås Mejt jätt par-tre gångg. Ur ä nu va så vårt ä so att Mejt vårt upå sytn. Då Krångan Mas fikk redä å säjd ann: "I djäv gamblen i Mås Mejt i då int o told mer".

Jänn dag råktes Krångan Andes å Bomen åttåni tjörton. Däm stanet till å byrdå språk släkså gambel kaller bruk djärå. Däm byrdå prat um ur gambler däm va. Krångan Andes: ”Fåj sjå - ur gånål e du nu då?”

Bomen: ”I e åtti år i - äld du då?”

Andes: ”Ja, i e yvyr nitti i”

Bomen: ”Åfter ä å att du gor jän frå nå då ä”.

Rullpers Andes i Bängsarvi add jätt sãmä kafé dan nidi Båtåjsbåkkam. Andes va so att då anadd täj si nånn brännvinnsup så vild ann djänn skröjt um pängger å vänd ann egd åv slåjkä. Jätt tag kam ann ini kaffestugu å suld betal nå brö. Ann tog upp pundjen å fiplet da nidi jätt tag. Punddjen va stinn men ä va full mjäst rekningger å paperlapper. Då ann add äldå jätt tag kam ann upp minn jänn fämtilapp milå pekfingri å tymlindjen å äld upp ann ä säjd: ”Vänd e då eta fö litn jänn så a kemi in milå pänggum”.

Bus Niss tälet um ur ä va jätt tag däm add spylå upå jätt kalas i Bråmåbudum. Däm add iti gått a si å ä fanns full nå tä drikk ata o. Tryskladi va donadn å ä suld bi dans da. Fotjä såt å åt ländj å sä danset däm so stur faliet ini ladn. Ä va sopa å fint å däm add täj in björkräjs å sätt upp åtter väggum. Däm så va budiger add ljot roli donda kväldn så däm fikk äldå spylå el nåti. Framter mot fyrtidn upå mårgon tykkt däm full att ä fikk va nug så däm byrdå flukk nid instrumenti fö tä fårå dan frå. Då kam Mittjel Ull å kryssset tvertyvyr govå å rätt bota däm å fråget:

”Når byrjes etan jän då?”

Helmer Nilsson
Teckningar: Margit Andersson